

Marie Polmeijer

MINE'S BAZAAR

OP DE WERELD TENTOONSTELLING TE PARIJS

EEN PRETTIG PRENTENBOEK

VOOR LIEVE MEISJES.

HAARLEM, I. DE HAAN.

Lith. Emrik & Binger Haarlem.

7 004.140

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

28293808

WERELDTENTOONSTELLING TE PARIJS,

en wat daar voor Kinderen te zien is.

EERSTE HOOFDSTUK.

WIJ GAAN OP REIS.

Een tijd dacht men niet zooveel aan reizen als tegenwoordig. O, lieve kinderen! hoe dat kwam? Voorheen iets zien, dan kostte dat veel geld en veel tijd. Maar kost niet veel geld meer? Betrekkelijk niet; voor weinig geld kan men het kost bijna geen tijd. De bezwaren, die er vroeger bestonden, En weet gij wel, waaraan wij het genot van spoedig en goedkoop verschuldigd zijn? Aan de spoorwegen en aan de stoombooten, twee oorzaken, die hun bestaan te danken hebben aan de uitvinding van den stoom. Spoorwegen en stoombooten niet altijd bestaan hebben, kunt gij misschien niet altijd gekend. Vraag het echter eens aan uw vader, hoe het gebruik daarvan, bekend is, dan zult gij vernemen dat uwe grootouders, een tijd gekend hebben waarin spoorwegen en stoombooten gevonden waren, ten minste nog niet als vervoermiddel werden gebruikt. Spoedig eens naar Parijs, de hoofdstad van Frankrijk, te gaan, is nu een korte reis. Als gij des morgens te Amsterdam op den spoortrein gaat, zult gij reeds den volgenden dag op de plaats waar gij wezen wilt. Is er in Parijs iets merkwaardigs te zien, dan is het geen groot bezwaar dat deze stad zoover weg gelegen is. Dit is ook de reden waarom er tegenwoordig zooveel menigvuldigheid naar Parijs, de hoofdstad van Frankrijk, te gaan, die er vroeger niet aan gedacht zouden hebben. In Parijs veel bijzonders te zien, want daar is een verbazend groot gebouw, het Eijzen Paleis, opgericht, met een massa kleinere gebouwen er bij. Het Eijzen Paleis en in al de tuinen, die zich daarnaast bevinden, is iets

waaraan de wereld in staat was iets bezienswaardigs te maken, heeft het daarheen

de voorwerpen uit alle oorden der wereld, en voor ieder, die met deze zaken beziet, is er veel te leeren.

Een tentoonstelling van goederen noemt men een tentoonstelling, of wanneer, zooals men het noemt, de volgen- den deelneemen, eene wereldtentoonstelling.

De wereld is daar dan ook als 't ware vertegenwoordigd, en men vindt er machines, speelgoed, werktuigen en nog veel zaken meer.

Wij wat een tentoonstelling is, en wij gaan daar nu ook eens kijken,

DE WERELDTENTONSTELLING TE PARIJS,

en wat daar voor Kinderen te zien is.

EERSTE HOOFDSTUK.

WIJ GAAN OP REIS.

In vroegeren tijd dacht men niet zooveel aan reizen als tegenwoordig.

Weet gij wel, lieve kinderen! hoe dat kwam?

Wilde men voorheen iets zien, dan kostte dat veel geld en veel tijd. Maar kost het reizen dan nu niet veel geld meer? Betrekkelijk niet; voor weinig geld kan men ergens komen en het kost bijna geen tijd. De bezwaren, die er vroeger bestonden, zijn dus opgeheven. En weet gij wel, waaraan wij het genot van spoedig en goedkoop te kunnen reizen verschuldigd zijn? Aan de spoorwegen en aan de stoombooten, twee middelen van vervoer, die hun bestaan te danken hebben aan de uitvinding van den stoom.

Dat de spoorwegen en stoombooten niet altijd bestaan hebben, kunt gij misschien niet begrijpen, want gij hebt ze altijd gekend. Vraag het echter eens aan uw vader, hoe lang de stoom, en het gebruik daarvan, bekend is, dan zult gij vernemen dat uwe ouders, of althans uwe grootouders, een tijd gekend hebben waarin spoorwegen en stoombooten nog niet uitgevonden waren, ten minste nog niet als vervoermiddel werden gebruikt.

Om tegenwoordig eens naar Parijs, de hoofdstad van Frankrijk, te gaan, is volstrekt geen groote reis. Als gij des morgens te Amsterdam op den spoortrein gaat zitten, dan zijt gij reeds den volgenden dag op de plaats waar gij wezen wilt. Is er in Parijs dus iets merkwaardigs te zien, dan is het geen groot bezwaar dat deze stad zoover van Amsterdam gelegen is. Dit is ook de reden waarom er tegenwoordig zooveel menschen naar Frankrijks hoofdstad gaan, die er vroeger niet aan gedacht zouden hebben. Er is thans te Parijs veel bijzonders te zien, want daar is een verbazend groot gebouw, geheel van glas en ijzer opgericht, met een massa kleinere gebouwen er bij.

In al deze gebouwen en in al de tuinen, die zich daarnaast bevinden, is iets schoons te zien.

Iedereen, die in staat was iets bezienswaardigs te maken, heeft het daarheen gezonden.

Men vindt daar voorwerpen uit alle oorden der wereld, en voor ieder, die met opmerkzaamheid deze zaken beziet, is er veel te leeren.

Zoo'n uitstalling van goederen noemt men een tentoonstelling, of wanneer, zooals hier, alle landen mogen deelnemen, eene wereldtentoonstelling.

De geheele wereld is daar dan ook als 't ware vertegenwoordigd, en men vindt er allerlei koopwaren, machines, speelgoed, werktuigen en nog veel zaken meer.

Nu weet gij wat een tentoonstelling is, en wij gaan daar nu ook eens kijken,

want er is voor kinderen heel veel te zien. Wij zullen ons echter slechts tot ééne zaak bepalen, namelijk door ons met het kinderspeelgoed, en nog wel alleen met de poppen, te vermaken.

Alles wat gij in dit prentenboek te zien krijgt zijn poppen, die ik allen op de reeds genoemde groote tentoonstelling gezien heb. Wij zullen er veel genoeg mee hebben, even goed alsof wij te Parijs waren.

Kom, volgt mij op onze wandeling en bekijken wij eerst het groote gebouw van buiten. Op den omslag van dit boek kunt gij er een groot deel van zien. Laat ons nu op ons gemak ook eens van binnen gaan zien wat ons het best bevalt.

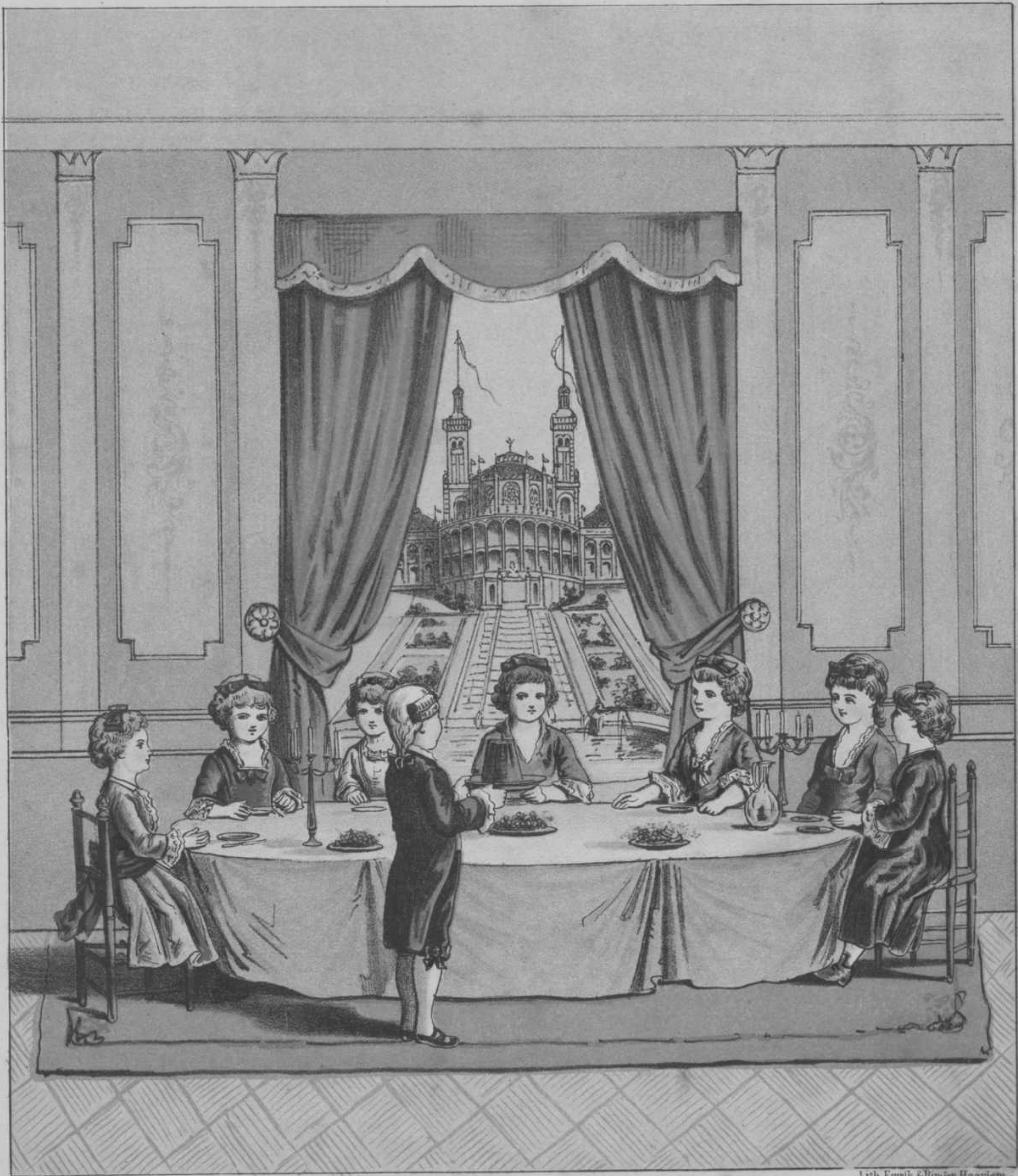

TWEEDE HOOFDSTUK.

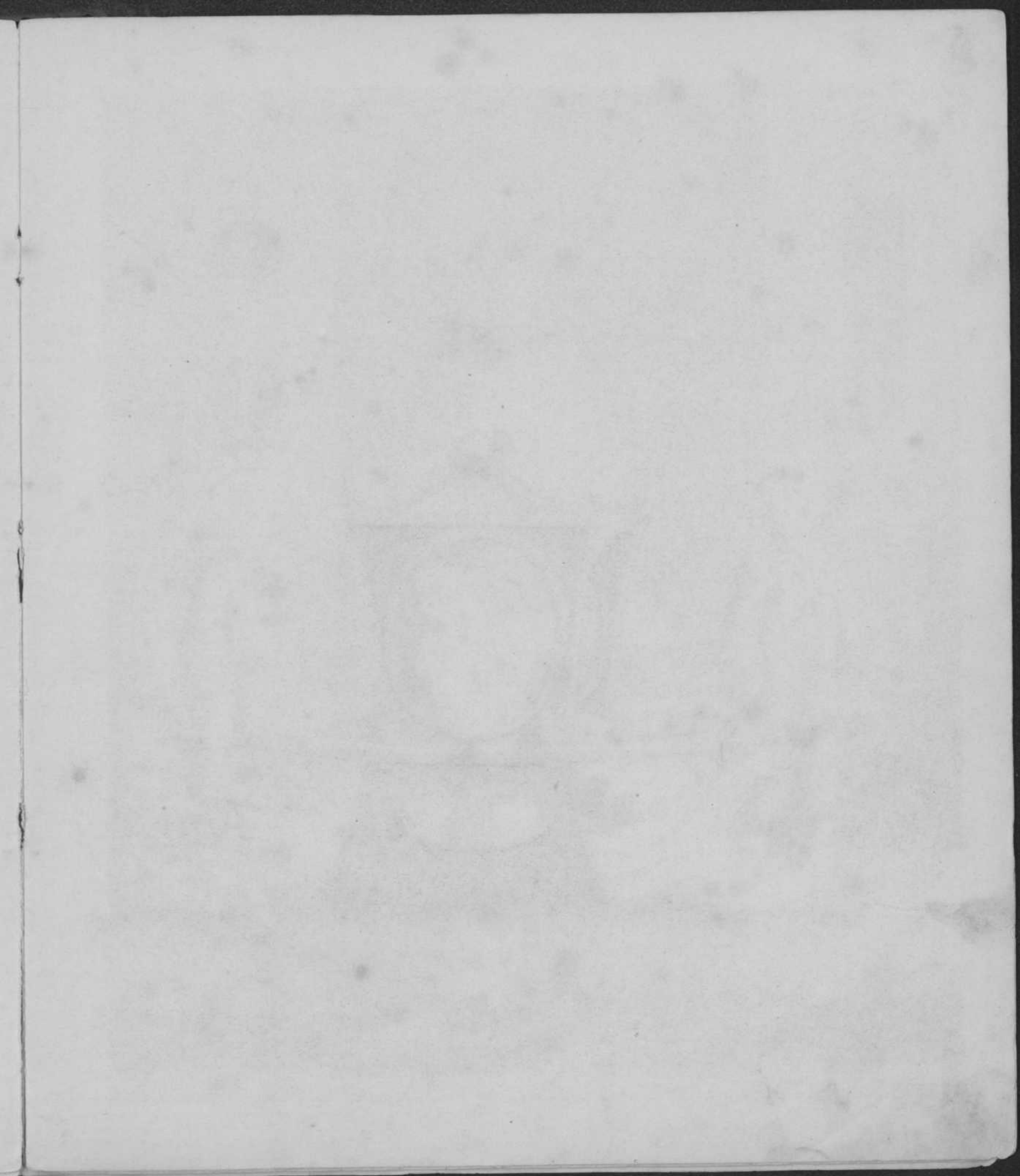
MIMI KRIJGT BEZOEK.

Mimi was met vader en moeder naar de werelddtentoonstelling te Parijs geweest, en had een kist met poppen meêgebracht. Gij kunt begrijpen, lieve kinderen, dat hare vriendinnetjes nieuwsgierig waren om die schatten te bekijken. Mimi's vader en moeder beraamden dus een plan, en toen dat goed uitgewerkt was, werd er gevolg aan gegeven. Mimi kreeg toestemming om al hare vrindinnetjes een avond bij zich te vragen, daar er alsdan een tooneelvoorstelling zou gegeven worden, waarin eenige der poppen als handelende personen zouden optreden. Hierdoor zouden de vriendinnetjes de gelegenheid worden aangeboden om ze allen te kunnen beschouwen; gij kunt begrijpen dat deze uitnoodiging door alle meisjes gaarne werd aangenomen. Ieder stelde zich daarvan een allerprettigst avondje voor. Op den bestemden tijd waren zij dan ook allen tegenwoordig. Vader en moeder hadden vooruit gezorgd dat alles in orde was. Een groote tafel, in 't midden van het vertrek, was bestemd voor de kleine gasten; verderop was een soort van tooneel vervaardigd, en op dit tooneeltje zou vader eenige poppen laten verschijnen.

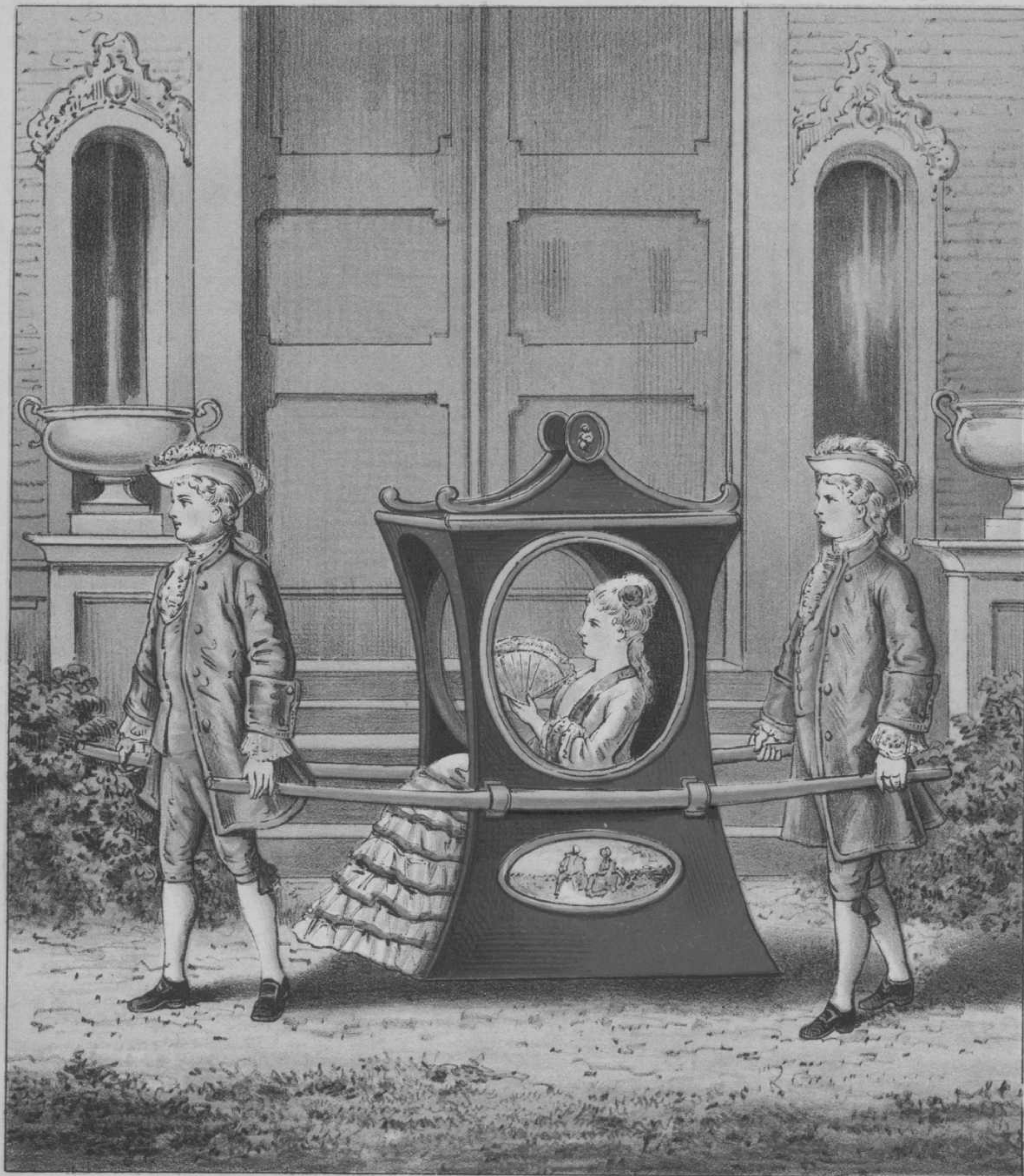
Nieuwsgierig keken de kleinen telkens naar het scherm, terwijl ze naar het oogenblik verlangden dat het weggeschoven zou worden. Druk gesprek, afgewisseld door het presentieren van kopjes thee en banket, leidde telkens de aandacht weer af, totdat er eensklaps een schel in beweging gebracht, en daarna het scherm weggenomen werd. De kinderen vlogen van hunne stoelen af en schaarden zich allen voor het tooneel. Een algemeen gelach en gebabbel deed hooren en zien vergaan. De poppen bleven natuurlijk stil zitten en spraken geen woord. Toen de drukte eenigen tijd had geduurd, hoorde men weder de bel. Dit was het teken dat de kinderen zich moesten stilhouden. Thans hoorden zij achter het scherm de stem van den gastheer, die de verklaring geven wilde. „Kinderen!” zoo begon de onzichtbare spreker, „al wat gij hier te zien zult krijgen, is afkomstig van de werelddtentoonstelling te Parijs. Ik zal u het een en ander daarvan vertellen. Luistert dus aandachtig, dan zult gij veel hooren, dat u tot nu toe nog geheel onbekend is. Vestig eerst eens uwe aandacht op het schilderij, dat gij achter op het tooneel ziet; het geeft u een groot deel van het gebouw der tentoonstelling te aanschouwen. In dit gebouw en den prachtigen tuin, dien gij er voor ziet liggen, hebben Mimi en ik gewandeld; ook hebben wij daar kennis gemaakt met al deze dames, die hier om dit tafeltje zitten. Het is alleraardigst volkje, want, evenals gijlieden, kunnen zij ook van

hun stoel opstaan en door de kamer dansen; ik zal het u bewijzen." Nu trok Mijnheer aan een veer, die in iedere pop was, waardoor het raderwerk, dat zich ook al in de pop bevond, opgewonden werd. De poppen stonden van hunne stoelen op en dansten in het rond, dat het een lust was om te zien. Toen dit eenigen tijd had geduurd, nam Mijnheer de poppen en plaatste ze weder op de stoelen, ten einde tot een volgende voorstelling over te gaan.

Het was een heele verrassing voor de kleine toeschouwers, toen de poppen weder plaats genomen hadden, een vreemd voertuig te zien binnenkomen. Sla eens de tweede plaat van dit boek op en gij ziet iets, dat gij nog nooit gezien hebt: een dame in een draagkoets, met een keurig net kereltje er voor en er achter. Het was dan ook een algemeen gelach; niemand begreep er iets van, maar Mijnheer had alles vooruit in orde gemaakt, en, evenals in een poppenkast, kon hij al zijn poppen handelend laten optreden. Toen de draagkoets midden op het tooneel was, bukten de dragers en zetten haar op den grond; het poppetje, dat er in zat, stond op, maakte zijn compliment aan de andere poppen en ging mee aan tafel zitten. Het komt u natuurlijk zeer vreemd voor, dat poppen zich bewegen; maar, lieve kinderen, er is tegenwoordig zooveel vreemds voor hen, die nog veel leeren moeten. Als gij ouder geworden zijt, zullen vele zaken heel eenvoudig voor u zijn, ofschoon gij ze nu nog onbegrijpelijk vindt. Welnu, de menschen, die op een wereldtentoonstelling iets te zien geven, zijn zeer verstandig, en weten alles te maken wat er in hun vak voorkomt. Zoo zijn de Fransche poppenmakers zeer op de hoogte van het mechanismus.

Ik wed dat gij dit woord bijna niet kunt uitspreken. Het beteekent werktuigkundige samenstelling. Zij weten, door het in elkaar zetten van verschillende radertjes en veeren, het een door het ander in beweging te brengen. Het best kunt ge zoo iets vergelijken met het binnenwerk van een horloge. Vraag maar eens aan uwe ouders om een horloge van binnen te mogen zien, dan zult ge onder alles wat gij daarin ziet, ook een stalen veer bespeuren. Is die veer goed gespannen, of, zooals wij gewoonlijk zeggen, als het horloge opgewonden is, dan blijven alle raderen in beweging, totdat de veer weder geheel los is. Nu kent gij zoowat het geheim, waardoor onze poppen zich zoo gemakkelijk bewegen kunnen. Het was een alleraardigst tooneeltje en de meisjes vermaakten er zich uitstekend mee. Mijnheer vertelde er nog het een en ander van, en toen werd het scherm dichtgehaald, daar de tweede verzameling poppen op een andere wijze door Mimi vertoond zou worden.

MIMI EN HAAR VRIENDINNETJES.

Het duurde niet lang of de meisjes hadden zich weder om de tafel geschaard. Mimi zat in het midden van hen en het gesprek was zeer levendig. De meid kwam binnen en presenteerde allen een kop thee met gebak. Mimi verwijderde zich intusschen, doch kwam spoedig terug met een knecht, die een groote kist droeg. Deze kist werd op een stoel gezet, Mimi opende haar en haalde er een menigte poppen uit. Zij schaarde ze aan groepen, gelijk gij ze ziet staan op de derde en vierde plaat van dit boek. „Wat beteekent deze pop?” vroeg Jeannette. „Ziet eens, welk een aardig figuur!” riep Marie. „Nu, zulke vreemde gasten heb ik nog nooit gezien”, zei Jeanne, en zoo had

iedereen iets te vragen of te zeggen. Mimi stoorde zich aan al dat gesnap niet, maar ging bedaard haar gang. Toen zij haar werk voltooid had, ging zij insgelijks zitten en vroeg: „Wie weet nu de geschiedenis te vertellen van alles wat gij hier ziet — van al deze poppen?” Nu zwegen allen; Mimi verbrak de stilte en zeide: „Papa heeft ons nu eenige poppen laten zien, en nu moeten wij ons met deze bezig houden. Welnu, ik zal u de geschiedenis vertellen van het huisgezin met zeven zusters, hetwelk gij daar bij elkander ziet, en dan zal het lot beslissen wie de geschiedenis vertellen zal van al het vreemde volkje, dat daar ginds op tafel staat: Er was eens een man, die zeer rijk was en zeven dochters bezat. Zij bewoonden een prachtig huis op een der schoonste grachten der stad. Achter het huis lag een grooten tuin en daarnaast vond men een stal met paarden en rijtuig. Gij kunt begrijpen, dat de meisjes een heerlijk leventje hadden. Papa wist niet van wie hij het meest hield. Als het eene meisje hem om iets vroeg, gaf hij ook het andere iets. Het gebeurde wel eens dat Papa met al zijne zeven dochters tegelijk uitging.”

„Nu,” viel Marie de vertelster in de rede, „dat had ik wel eens willen zien; een heer met zeven dames uitgaan moet toch wel prachtig zijn.”

„Ja,” zei Jeanne, „het zal wel zoo wat op een kostschool geleken hebben.”

„Neen, maar hoort eens,” riep Mimi, „als je me nu telkens in de rede valt, dan kan ik niet verder vertellen. Dus eerst luisteren, dan kunt ge praten!”

„Wij zijn,” aldus zette zij haar verhaal voort, „wij zijn nu zoover, dat Papa met zijn zeven dochters uit is, en wel op een dag, dat alle meisjes uitgenoodigd waren, om over een paar dagen op een bal te komen. Nu kunt gij begrijpen dat zij allen wel iets voor hun toilet noodig hadden; de eene een paar handschoenen, de ander een kapsel, de derde een paar armbanden enz. Gelukkig dat Papa een goed gevulde beurs bij zich had, want die meisjes waren natuurlijk niet zoo heel spoedig tevreden. Zij liepen van de eene winkel naar den andere, en kwamen belast en beladen thuis. Zoodra de hoeden en doeken afgedaan waren, wilde ieder zijn schatten bekijken. Papa had er echter genoeg van, verwijderde zich zoo spoedig mogelijk, en ging in zijn eigen kamer op de canapé zitten, om uit te rusten van de vermoeienissen. De meisjes waren echter zoo vermoeid niet. Zij belden den knecht, lieten zich ieder een kopje thee brengen, en, terwijl ze dit gebruikten, had de uitpakking plaats.” — Mimi stond thans van haar stoel op, nam een stokje in de hand en riep, op den toon van een kermisgast: „hier hebt gij nu de zeven rijke dochters van een fabrikant uit Parijs. Zie eens welk een pracht en weelde zij uit de winkels hebben meegebracht. De een staat voor den spiegel, laat zich door haar zuster de nieuwe coiffure in het haar steken en ziet hoe mooi het haar staat. Daar heb je het niet minder nuffige meisje, dat een nieuwen waaier heeft gekregen en zich nu reeds verbeeldt de warmte van de danszaal te voelen. Daarachter ziet ge nuffig Betje, met een groote roos in 't haar, en rondom de tafel drie dames met lange sleepen.”

„Ik zou niet graag willen dat het mijne zusters waren,” riep een der meisjes, „foei wat kokette schepsels.”

„Ja,” antwoordde Marie, „maar het zijn ook Parijsche dames; gelukkig vindt men in Nederland zulke figuren niet.”

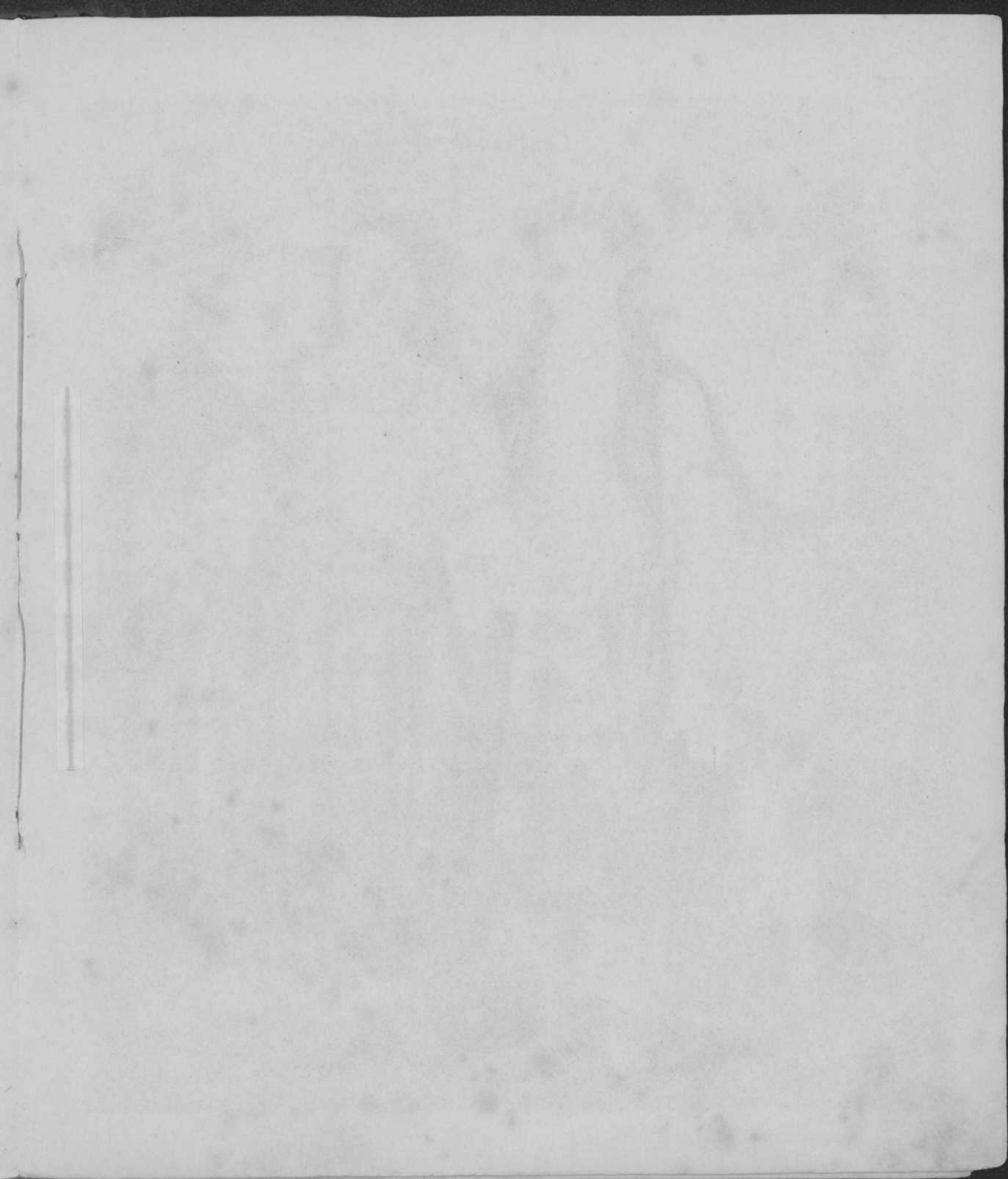
„Och wat!” riep weder een ander, „in Amsterdam vindt men ook wel nuffen.”

„Dacht ik het niet,” hervatte Jeanne, „men kan wel hooren dat Nannette uit Haarlem is. In Amsterdam zijn wel nuffen, maar in Haarlem zeker niet?”

„Ik vind ze toch wel netjes,” riep Jeannette, „ik mag die toiletjes wel.”

„Ha, ha!” riepen allen, „wij hebben dus een nufje in ons midden?”

„Ja zeker,” hervatte Jeannette, „als gij iemand, die netjes gekleed is, een nufje wilt noemen — ja, dan ben ik mogelijk ook een nuf.”

De papa van Mimi had het tooneel van het begin af aangehoord. Lachend trad hij de kamer binnen en plaatste zich in hun midden, sprak eerst geen woord en liet de kleine snapsters haar gang gaan. Toen zij een weinig tot bedaren gekomen waren, vroeg hij, zonder een der kinderen aan te kijken: „Gij vindt dus al deze poppen, omdat het nuffen zijn, leelijk, niet waar? — Dat spijt mij geweldig. Ik had met Mimi vooruit afgesproken, wat zij u van deze poppen vertellen moest, om dan uw oordeel te verneemen. Want weet gij, Mimi zeide mij, toen wij te Parijs waren, en wij reeds verscheidene zaken voor haar gekocht hadden: „Papa! ik heb al veel van u gekregen, maar weet gij wat ik nu nog zoo gaarne zou willen hebben?”

„Neen!” antwoordde ik.

„Welnu, ik zal het u zeggen: Gij weet, ik heb zeven vriendinnetjes en nu zou ik zoo gaarne voor allen iets van de tentoonstelling willen meebrengen.” — Op deze wijze gelukte het mij voor u ieder een mooi aangekleede pop te koopen. Maar nu ik hoor, dat gij ze leelijke nuffen vindt, zal ik ze maar voor mij zelf behouden.”

De kleine vitters keken leelijk op hun neus. Zoo iets hadden zij niet verwacht; één echter, de oudste, vatte moed en sprak het volgende: „Neen, Mijnheer, dat wij ze leelijk vonden hebben wij niet gezegd; ik geloof zelf dat wij ze allen wel heel mooi vinden?”

„Ja zeker, de poppen vinden wij prachtig, en ik zou er wat gaarne een van hebben,” riep Marie.

Annette merkte aan, dat zij het niet had gedacht iets van de werelddtentoonstelling in bezit te krijgen.

„Ik was ten minste wat blij,” ging Mimi voort, „toen Pa mij eenige poppen present gaf.”

„En,” vroeg haar papa, „als ge nu eens ieder een pop mocht hebben, hoe zouden wij ze dan het best verdeelen? Gij begrijpt, het is mij hetzelfde wie deze of gene pop krijgt, maar ik kan mij wel voorstellen dat de een liever een pop met een sleepjapon, de andere liever een met een waaier zal hebben.”

„Papa,” zeide Mimi, „ik weet er een middel op. Als gij iedere pop een nommer gaaft, en dan zeven papiertjes, met diezelfde cijfers voorzien, toegevouwen in uw hoed deedt, — vervolgens de vriendinnetjes een papiertje liet trekken, en het cijfer, dat daar opstond, het nommer bepaalde van de pop die zij zou krijgen.”

Dit plan vond algemeene goedkeuring.

Pa nummerde de poppen, schreef zeven loten, wierp ze in zijn hoed en liet de kinderen trekken. Het was een lust om de drukte en beweging te aanschouwen, die er nu in de kamer gemaakt werd; iedereen was nieuwsgierig te zien welke pop haar eigendom zou worden. Maar het duurde niet lang of allen liepen opgetogen van blijdschap met een pop op den arm naar Mimi en haar vader, om beiden hartelijk dank te zeggen voor het prachtige cadeau. Men dacht voor het oogenblik niet meer aan de twee groote en kleine poppen, die in vreemde kleeding uitgedost, op de tafel waren blijven staan.

Toen de knecht nogmaals de ronde gedaan had met zijn taartjes, riep Mijnheer het jonge volkje bij elkander, en vroeg wie er nu lust gevoelde om een sprookje of

geschiedenis te vertellen, naar aanleiding van de vreemde gasten, die nog op tafel waren blijven staan.

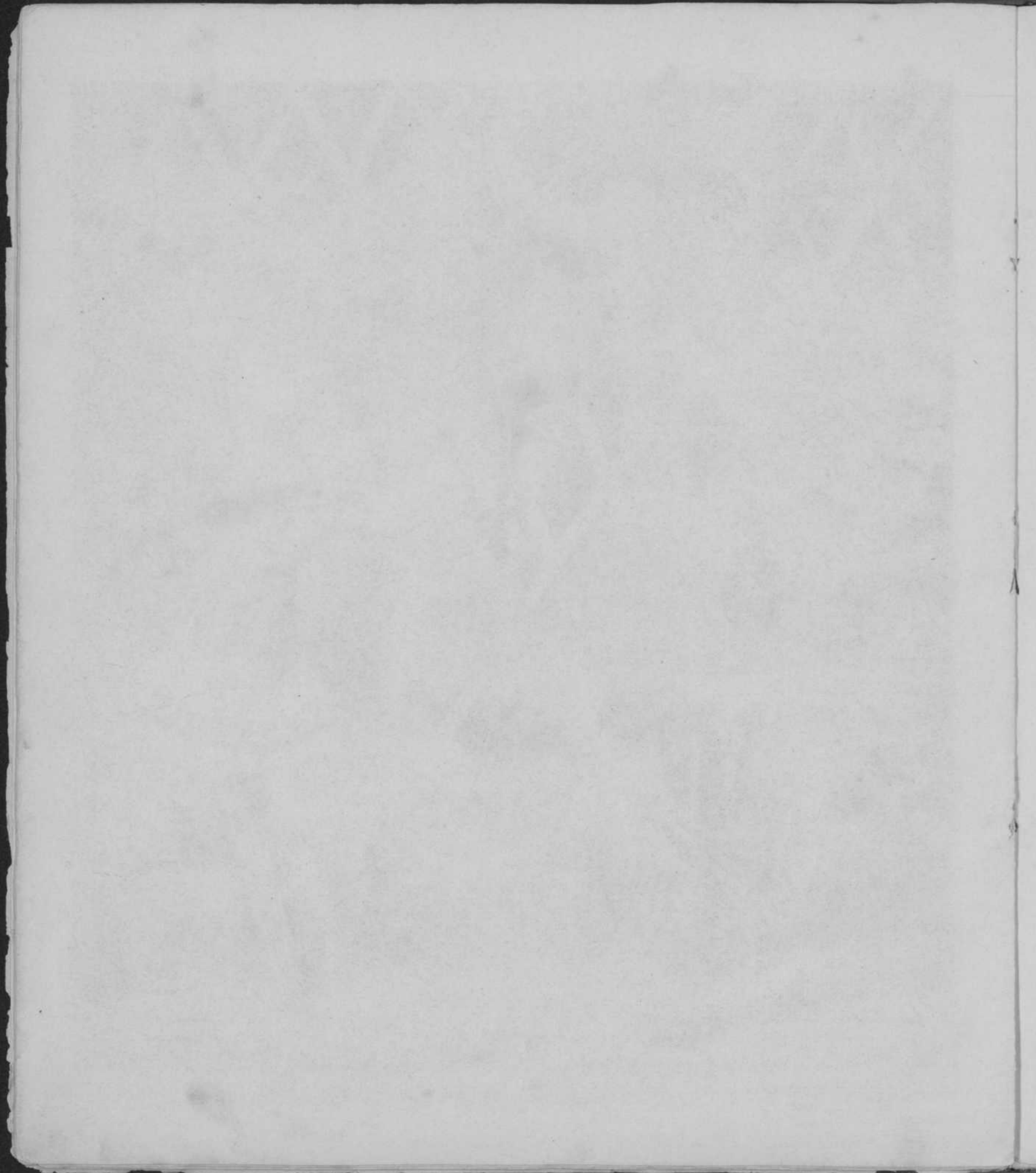
Geen der kinderen scheen den moed te hebben deze taak op zich te nemen. Mijnheer hielp hen dan ook maar spoedig uit de verlegenheid, door te zeggen: „Gij schijnt die taak niet te durven aanvaarden; welnu, ik wil het wel gelooven. Mimi zou het ook niet hebben durven doen, wanneer ik haar niet eerst alles had voorgezegd. Dus, als gij nog geduld hebt om mij aan te hooren, zal ik u het een en ander vertellen.”

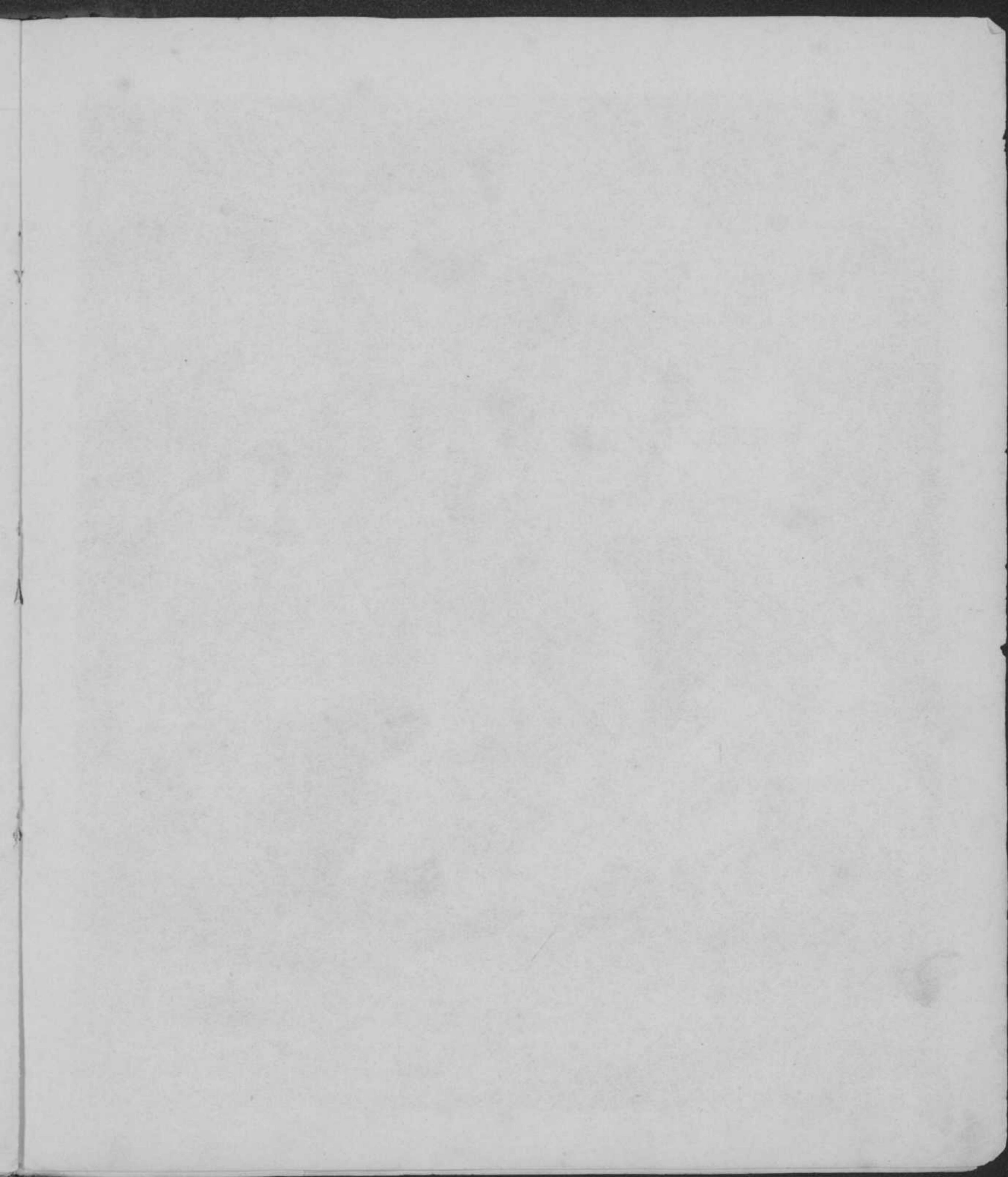
Dit vonden de kinderen recht aangenaam. Ieder zocht zijn stoel weer op en 't geheele gezelschap luisterde aandachtig.

„Wij blijven altijd,” zoo begon Mijnheer, „met onze gedachten te Parijs, want deze vier poppen zult gij te vergeefs in ons land in werkelijkheid zoeken. Dat kleine popje, met dien trekpot in de hand, verbeeldt een Fransch kindermeisje, op lage schoentjes, met een keurig hoedje op het hoofd en korte rokjes aan. Zóó zwierig vindt men ze in ons land niet. Hier kleedt men zich gewoonlijk naar zijn stand; maar dat is te Parijs het geval niet. Men noemt daar de meid, evenals mevrouw, Madame. Het zijn daar allemaal dames, en als het publiek des avonds op straat loopt wandelen, kan men aan de kleeding niet zien wie een dame of wie een werkmeid is. Komt men in de lokalen van publieke vermakelijkheden, dan is het niets vreemds dat men daar zijn meid en knecht ontmoet, die, evenals Mijnheer en Mevrouw, er hun glaasje wijn zitten te drinken. Dit zal u wellicht vreemd voorkomen; maar gij moet weten, dat de wijn in Frankrijk zeer goedkoop is en daar evenveel gebruikt wordt als bij ons het bier. Daar er te Parijs vele plaatsen van publieke vermakelijkheden zijn, is het moeielijk te weten wat overal te doen is, en te bepalen waar men heen wil gaan. Maar hierin wordt gij geholpen; gij kunt het aan den anderen kant van de plaat zien. Er zijn te Parijs, op de markten en pleinen, kleine huisjes, en daarvoor staan mannen die iedereen voort-helpen. Hebt gij, bijvoorbeeld, een pakje bij u en gij wilt daarvan eenigen tijd ontlast zijn, dan geeft gij het dien man te bewaren. Hebt gij een boodschap te verrichten, die man bezorgt u een kruier. Wilt gij een dagblad koopen, hij kan u er aan helpen. Nu bestaan er allerlei soort van dagbladen, en zoo zijn er ook, waarin opgegeven wordt al wat er dien dag te zien of te hooren is. Wilt gij dus des avonds uitgaan, dan koopt ge zoo'n blad voor publieke vermakelijkheden, en zoekt uit hetgeen u 't best bevalt. Wij willen voor heden avond onze keuze bepalen met naar een zaal te gaan, waar Per-sische zangers en zangeressen zich vertoonen. Wonderlijker kleeding hebt gij zeker nooit gezien, want dat volk houdt verbazend veel van bonte kleuren; hoe meer hun kleed van allerlei kleuren is voorzien, hoe prachter zij dan ook meenen er uit te zien. Hun hoofd en hals is met gouden en zilveren versierselen behangen, en om hun lijf hebben zij een kostbaren zijden sjaal. Om zooveel pracht als mogelijk is ten toon te spreiden, heeft de een nog een soort van vlag in de hand, ook alweer met talrijke kleuren versierd. Deze poppen zijn op de tentoonstelling aangekocht, doch in het gebouw zijn ook degelijke, levende Persen te zien. Zij hebben er winkels, waar vele kostbaarheden te koop zijn. Gij kunt begrijpen, dat menige rijke dame daarvoor heel wat geld besteedt. Al die voorwerpen trekken bijzonder de aandacht, omdat ze voor ons geheel vreemd zijn. Het is of die vernuftige Persen dat geweten hebben; zij maken op de tentoonstelling prachtige zaken.”

„Als gij nu alles goed bekeken hebt,” vervolgde Mijnheer, „dan zullen wij de

poppen wegbergen. Gij hebt nu al geruimen tijd met uwe cadeau's in de hand gezeten; bergt dus uwe poppen ook op, dan zal ik u de derde en laatste kist laten zien, voorstellende:

DE KINDEREN VAN MONSIEUR DENIS.

Hadden de meisjes zich tot hiertoe beziggehouden met allerlei vreemde zaken, hetgeen zij nu te zien kregen, zag er allerliefst uit; het waren twaalf poppen, allen als kinderen gekleed, de een nog netter dan de andere. Zij werden netjes op de tafel uitgestald; er bevonden zich eenige laddertjes en wijngaardranken, alsmede eenige nage-maakte rotsklompen en boomen bij. Mijnheer wist van een en ander een aardig tooneeltje te maken. Het stelde toestanden voor uit de vertelling, die hij nu nog wilde geven, en bovenstaanden titel zou dragen.

Mijnheer begon aldus: „Als het vacantie is, vindt gij het allen zeker zeer genoe-gelijk om den tijd in de buitenlucht door te brengen. Nu, hiervoor is in ons land ge-lukkig gelegenheid genoeg. Als wij alléén Haarlem en zijne omstreken eens in oogenschouw willen nemen, kunnen wij ons wel eenige weken bezig houden. Gij herinnert u allen zeker wel het prachtige Bloemendaalsche bosch, de Schapenduinen, Kraantjelek, den Haarlemmerhout en de Bolwerken? O, daar is zooveel van de natuur te genieten. Het is zeer gezond en aangenaam eens eenige dagen in bosschen en dreven te slijten. Dat rollen door het zand, of klimmen over duinen en heuvels, ontspant de leden, en maakt ons weer geschikt om later met vernieuwden moed aan 't werk te gaan. Frankrijk is ook een prachtig land. Men treft er vele bosschen en bergen aan. Gij kunt dus gemak-kelijk begrijpen dat de kinderen daar ook veel van de buitenlucht genieten. Monsieur Denis was een zeer vermogend man. Hij had drie kinderen, twee jongens en één meisje. Het grootste geluk van Monsieur bestond daarin, dat hij zijn kinderen zooveel mogelijk genoeggen verschaft. Hij richtte zijne bezigheden zoo in, dat hij in de vacantie weinig te doen had, ten einde zich bijna uitsluitend met zijn kinderen te kunnen bezig houden. Zoodra de kinderen de school verlaten hadden, werden er plannen gemaakt om uit te gaan. Er werd besloten eenige dagen op de bergen door te brengen. Het was in den tijd dat de druiven rijp waren, een tijd waarop veel vreemdelingen de bergstreek bezoeken. — Ja, meisjes, dat is iets geheel anders dan in ons land, waar men slechts hier en daar een wijngaard ziet. Stelt u voor een geheelen berg, rondom begroeid met druivenranken, die vol trossen zitten, veel grooter dan gij ze hier wel gezien hebt, blauwe en witte druiven, zoo groot als onze pruimen. Ge kunt begrijpen dat het heerlijk is zoo iets te zien, maar nog meer om er van te eten — en daartoe bestaan vele gelegenheden. Men heeft Nederlanders die in den druiventijd naar Frankrijk gaan, om voor hunne gezondheid of voor plezier zich eens aan die heerlijke vrucht te goed te doen. — Het was bijgevolg een recht aangename tijding voor de kinderen, toen Monsieur Denis hun zijn plan mededeelde. Koffers en hoedendozen werden vol gepakt, en spoedig was de dag daar, toen er een rijtuig voor de deur stil hield om het geheele huisgezin te brengen naar de wijnbergen. Wat een drukte, voordat alles ingepakt en de passagiers gezeten waren! Julie, Marie en Jeanne zaten vóór, Papa en Mama achter in het rijtuig. Spoedig waren zij buiten de stad, en nu hadden de kinderen een ruim uitzicht over de velden; het was een gebabbel zonder einde, en plannen werden gemaakt voor iederen dag. Het speet de kinderen zeer, dat de reis zoo kort duurde; het rijden beviel hen zoo

goed en ze hadden zoo'n pret met elkaar. Weldra was deze teleurstelling echter vergeten, want al wat zij nu zagen was nieuw en trok daardoor hunne aandacht. Het hôtel, waarvoor zij afgestapt waren, stond in een grooten, fraaien tuin, waarin zich ook allerlei speelgoed voor kinderen bevond. Zoodra de kinderen van de overtollige kleeven ontdaan waren, spoedden ze zich naar het zweefrek en den schommel, waarmee ze in een oogenblik bezig waren. Het was daar een echt natuurleven! Den eersten dag waren de kinderen even in de kamer geweest om te eten, overigens hadden ze al den tijd in de open lucht doorgebracht. Er waren in het hôtel nog meer families met kinderen gelogeed, en met dezen hadden onze jeudige reizigers natuurlijk spoedig kennis gemaakt. Wat de een niet wist, wist de ander, en zodoende hielden ze elkaar prettig bezig. Het was avond eer iemand het dacht, en toen de mama's in den tuin kwamen, om de kinderen te verwittigen dat het tijd was om naar bed te gaan, was de algemeene uitroep: „Wel Ma! is het al zoo laat?” Het was echter bedtijd, er moest dus een eind aan het spelen komen. In de hoop, den volgenden dag met vernieuwden ijver weder te beginnen, ging ieder naar zijn slaapkamer. Nauwelijks lagen zij onder de dekens, of de vermoeienis sloot hunne oogen. Toen zij den volgenden morgen ontwaakten, zetten zij met nieuwen lust hunne spelen voort. Monsieur Denis was echter niet van plan dezen dag weer in het hôtel door te brengen. Toen men het ontbijt geëindigd had, kwam er een rijtuig voor de deur, de kinderen werden bij elkander geroepen, en, gij kunt u hun vreemde gezichten voorstellen, toen zij zagen dat zij weer uit rijden zouden gaan. Het doel van de reis waren de wijnbergen. Den geheelen dag zou men daar vertoeven, terwijl de koetsier last kreeg om hen eerst des avonds terug te komen halen. . . . .”

„Op de vijfde en zesde plaat ziet gij de kinderen in het volle genot van de vrije natuur. De oudste knaap is druk bezig druiven voor zijn broertje en zusje te plukken. 't Is duidelijk dat zij zich te goed doen. Toen zij verzadigd waren — en dat duurde niet lang — begaven zij zich naar een speelplaats, waar zij verscheidene kinderen vonden. Spoedig waren ze met elkaar bekend, en nu was de pret volkomen. Met 't klimmen over rotsblokken, toovertje spelen, elkander achterna loopen enz., was ons jonge volkje den geheelen dag bezig. De dag was verstreken voor zij er aan dachten, en toen zij 's avonds weer in het rijtuig zaten, vielen de oogen spoedig dicht. Geen der kinderen wist iets van de reis naar huis te vertellen. Toen het rijtuig voor de deur stil hield, moesten de kinderen eerst wakker gemaakt worden.”

„Gij ziet, meisjes, dat de kinderen in vreemde landen even goed plezier in het buitenleven hebben als gij hier in Nederland. Gelukkig dat er ook winteravonden zijn zooals deze, dien wij heden hebben doorgebracht. De winter is een heerlijke tijd om elkander nuttig en aangenaam bezig te houden. Ik hoop ten minste, dat gij u heden avond goed hebt vermaakt, en tevens het een en ander hebt geleerd.”

De knecht kwam boven met de hoeden en doeken der meisjes. Allen namen afscheid en dankten voor het prettige avondje, alsook voor het prachtig geschenk. In opgeruimde stemming, en met een mooi gekleede pop op den arm, verlieten zij hun gastheer en vriendinnetje.

3

goed en ze hadden zoo'n pret met elkaar. Weldra was deze teleurstelling want al wat zij nu zagen was nieuw en trok daardoor hunne aandacht voor zij afgestapt waren, stond in een grooten, fraaien tuin, waar speelgoed voor kinderen bevond. Zoodra de kinderen van de overtolli waren, spoedden ze zich naar het zweefrek en den schommel, waarmede blik bezig waren. Het was daar een echt natuurleven! Den eersten derden even in de kamer geweest om te eten, overigens hadden ze open lucht doorgebracht. Er waren in het hôtel nog meer families met en met dezen hadden onze jeudige reizigers natuurlijk spoedig kennis een niet wist, wist de ander, en zoodoende hielden ze elkaar pret avond eer iemand het dacht, en toen de mama's in den tuin kwamen te verwittigen dat het tijd was om naar bed te gaan, was de algemeene Ma! is het al zoo laat?" Het was echter bedtijd, er moest dus een e komen. In de hoop, den volgenden dag met vernieuwden ijver weder ieder naar zijn slaapkamer. Nauwelijks lagen zij onder de dekens, of d hunne oogen. Toen zij den volgenden morgen ontwaakten, zetten zij hunne spelen voort. Monsieur Denis was echter niet van plan deze hôtel door te brengen. Toen men het ontbijt geëindigd had, kwam de deur, de kinderen werden bij elkander geroepen, en, gij kunt zichten voorstellen, toen zij zagen dat zij weer uit rijden zouden g de reis waren de wijnbergen. Den geheelen dag zou men daar vertoev sier last kreeg om hen eerst des avonds terug te komen halen. ...."

„Op de vijfde en zesde plaat ziet gij de kinderen in het volle natuur. De oudste knaap is druk bezig druiven voor zijn broertje en 't Is duidelijk dat zij zich te goed doen. Toen zij verzadigd waren — lang — begaven zij zich naar een speelplaats, waar zij verschieden Spoedig waren ze met elkaar bekend, en nu was de pret volkomen. rotsblokken, toovertje spelen, elkander achterna loopen enz., was ons j heelen dag bezig. De dag was verstreken voor zij er aan dachten, er weer in het rijtuig zaten, vielen de oogen spoedig dicht. Geen der van de reis naar huis te vertellen. Toen het rijtuig voor de deur stil kinderen eerst wakker gemaakt worden."

„Gij ziet, meisjes, dat de kinderen in vreemde landen even g buitenleven hebben als gij hier in Nederland. Gelukkig dat er ook zooals deze, dien wij heden hebben doorgebracht. De winter is ee elkander nuttig en aangenaam bezig te houden. Ik hoop ten minst avond goed hebt vermaakt, en tevens het een en ander hebt geleerd

De knecht kwam boven met de hoeden en doeken der meisje scheid en dankten voor het prettige avondje, alsook voor het prachti geruimde stemming, en met een mooi gekleede pop op den arm gastheer en vriendinnetje.

4

7

7 004 140

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

28293808

DE WERELDTENTOONSTELLING TE PARIJS,

en wat daar voor Kinderen te zien is.

EERSTE HOOFDSTUK.

WIJ GAAN OP REIS.

In vroegeren tijd dacht men niet zooveel aan reizen als tegenwoordig.

Weet gij wel, lieve kinderen! hoe dat kwam?

Wilde men voorheen iets zien, dan kostte dat veel geld en veel tijd. Maar kost het reizen dan nu niet veel geld meer? Betrekkelijk niet; voor weinig geld kan men ergens komen en het kost bijna geen tijd. De bezwaren, die er vroeger bestonden, zijn dus opgeheven. En weet gij wel, waaraan wij het genot van spoedig en goedkoop te kunnen reizen verschuldigd zijn? Aan de spoorwegen en aan de stoombooten, twee middelen van vervoer, die hun bestaan te danken hebben aan de uitvinding van den stoom.

Dat de spoorwegen en stoombooten niet altijd bestaan hebben, kunt gij misschien niet begrijpen, want gij hebt ze altijd gekend. Vraag het echter eens aan uw vader, hoe lang de stoom, en het gebruik daarvan, bekend is, dan zult gij vernemen dat uwe ouders, of althans uwe grootouders, een tijd gekend hebben waarin spoorwegen en stoombooten nog niet uitgevonden waren, ten minste nog niet als vervoermiddel werden gebruikt.

Om tegenwoordig eens naar Parijs, de hoofdstad van Frankrijk, te gaan, is volstrekt geen groote reis. Als gij des morgens te Amsterdam op den spoortrein gaat zitten, dan zijt gij reeds den volgenden dag op de plaats waar gij wezen wilt. Is er in Parijs dus iets merkwaardigs te zien, dan is het geen groot bezwaar dat deze stad zoover van Amsterdam gelegen is. Dit is ook de reden waarom er tegenwoordig zooveel menschen naar Frankrijks hoofdstad gaan, die er vroeger niet aan gedacht zouden hebben. Er is thans te Parijs veel bijzonders te zien, want daar is een verbazend groot gebouw, geheel van glas en ijzer opgericht, met een massa kleinere gebouwen er bij.

In al deze gebouwen en in al de tuinen, die zich daarnaast bevinden, is iets schoons te zien.

Iedereen, die in staat was iets bezienswaardigs te maken, heeft het daarheen gezonden.

Men vindt daar voorwerpen uit alle oorden der wereld, en voor ieder, die met opmerkzaamheid deze zaken beziet, is er veel te leeren.

Zoo'n uitstalling van goederen noemt men een tentoonstelling, of wanneer, zooals hier, alle landen mogen deelnemen, eene wereldtentoonstelling.

De geheele wereld is daar dan ook als 't ware vertegenwoordigd, en men vindt er allerlei koopwaren, machines, speelgoed, werktuigen en nog veel zaken meer.

Nu weet gij wat een tentoonstelling is, en wij gaan daar nu ook eens kijken,